I

(Ανακοινώσεις)

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΨΗΦΙΣΜΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΥΓΕΙΑΣ, ΣΥΝΕΡΧΟΜΕΝΩΝ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 27ης Μαΐου 1993

σχετικά με τη μελλοντική δράση στον τομέα της δημόσιας υγείας

(93/C 174/01)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΥΓΕΙΑΣ, ΣΥΝΕΡΧΟΜΕΝΟΙ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ,

Έχοντας υπόψη: τις συνθήκες για την ίδρυση των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων,

τις πράξεις που έχει θεσπίσει το Συμβούλιο στον τομέα της δημόσιας υγείας ή που άπτονται της δημόσιας υγείας,

Εκτιμώντας:

ότι συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία υπεγράφη στο Μάαστριχτ στις 7 Φεβρουαρίου 1992, καθορίζει το πλαίσιο της μελλοντικής συνεργασίας και των κοινοτικών δράσεων·

τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Εδιμβούργου στις 11 και 12 Δεκεμβρίου 1992 όσον αφορά μια συνολική προσέγγιση για την εφαρμογή της αρχής της επικουρικότητας και των μέτρων για μεγαλύτερη διαφάνεια των αποφάσεων της Κοινότητας·

το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής της 12ης Οκτωβρίου 1992 με τίτλο «δημόσια υγεία»·

Υπενθυμίζοντας τα συμπεράσματα που συνήγαγε η Προεδρία από τη συζήτηση κατά τη σύνοδο του Συμβουλίου και των υπουργών υγείας στα πλαίσια του Συμβουλίου στις 13 Νοεμβρίου 1992 σχετικά με το πλαίσιο δράσης στον τομέα της δημόσιας υγείας,

ΤΟΝΙΖΟΥΝ την ανάγκη κοινοτικής δράσης και συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών στον τομέα της δημόσιας υγείας, σε συνεννόηση με την Επιτροπή,

ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΟΥΝ τη χρησιμότητα μίας κατάλληλης διαδικασίας διαβουλεύσεων μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής σε θέματα δημόσιας υγείας και ΣΗΜΕΙΩΝΟΥΝ τις σχετικές πρωτοβουλίες της Επιτροπής,

ΣΥΜΦΩΝΟΥΝ ότι οι κοινοτικές δράσεις θα πρέπει να βασίζονται κυρίως στην πρόληψη με σκοπό να εξασφαλισθεί υψηλό επίπεδο προστασίας της υγείας,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΥΝ ότι η πολιτική δημόσιας υγείας αυτή καθεαυτή είναι θέμα αρμοδιότητας των κρατών μελών, εκτός από τις περιπτώσεις για τις οποίες οι συνθήκες προβλέπουν άλλως,

ΣΥΜΦΩΝΟΥΝ ότι είναι απαραίτητο να εξασφαλισθεί μια καλύτερη συνέχεια και συνοχή των εργασιών της Κοινότητας και να καθορισθούν πολυετείς προτεραιότητες,

ΣΥΜΦΩΝΟΥΝ ότι είναι χρήσιμη η συνεργασία μεταξύ των διαδοχικών προεδριών για να εξασφαλισθεί η συνέχεια και η συνοχή των εργασιών του Συμβουλίου,

ΣΥΜΦΩΝΟΥΝ να εξετάσουν τα μέσα με τα οποία θα εξασφαλισθεί ότι οι απαιτήσεις υγείας θα λαμβάνονται δεόντως υπόψη στο πλαίσιο των άλλων κοινοτικών πολιτικών,

ΚΑΛΟΥΝ την Επιτροπή να έχει, σύμφωνα με το άρθρο 229 της συνθήκης ΕΟΚ, στενότερη συνεργασία με τα αρμόδια όργανα του Συμβουλίου της Ευρώπης και της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας, ιδιαίτερα όσον αφορά την ευρωπαϊκή διάσταση των δραστηριοτήτων αυτής της οργάνωσης,

ΚΑΛΟΥΝ την Επιτροπή να υποβάλει στο Συμβούλιο, το ταχύτερο δυνατόν, σύμφωνα με τις συνθήκες για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, προτάσεις σχετικά με πρόγραμμα δράσης στον τομέα της δημόσιας υγείας, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, τους προσανατολισμούς που αναφέρονται στο παράρτημα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ: ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ

Το Συμβούλιο πιστεύει ότι οι προτάσεις για τον σχεδιασμό της μελλοντικής συνεργασίας και των κοινοτικών δράσεων πρέπει να διέπονται ιδιαίτερα από τις ακόλουθες αρχές:

Στόχοι

1. Γενικός στόχος της μελλοντικής συνεργασίας και των κοινοτικών δράσεων στον τομέα της δημόσιας υγείας να είναι η συμβολή στην επίτευξη, ιδίως μέσω προληπτικών μέτρων, υψηλού επιπέδου προστασίας της υγείας των πολιτών της Κοινότητας, ούτως ώστε:

   — να προστεθούν χρόνια στη ζωή, δηλαδή να αυξηθεί ο μέσος όρος ζωής και να ελλατωθεί ο αριθμός των προώρων θανάτων,

   — να προστεθεί ζωή στα χρόνια, δηλαδή να αυξηθεί ο αριθμός των ετών κατά τη διάρκεια των οποίων μπορεί κανείς να ζήσει χωρίς ασθένειες, να μειωθούν ή περιορισθούν οι αρνητικές συνέπειες των ασθενειών και αναπηριών, να προωθηθούν υγιεινοί τρόποι ζωής και υγιεινό φυσικό και κοινωνικό περιβάλλον, και γενικά να βελτιωθεί η ποιότητα της ζωής.

Πολυετής προγραμματισμός

2. Για να εξασφαλισθεί καλύτερη συνέχεια και συνοχή των εργασιών του Συμβουλίου, η μελλοντική συνεργασία και οι κοινοτικές δράσεις πρέπει να προγραμματισθούν για διάστημα πλειόνων ετών. Ο προγραμματισμός πρέπει να είναι ελαστικός και να καθορίζεται από την Επιτροπή σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη.

3. Πρέπει να καταρτισθεί μακροπρόθεσμο σχέδιο και μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα εργασιών.

4. Το μακροπρόθεσμο σχέδιο, το οποίο θα μπορούσε να καλύπτει χρονική περίοδο της τάξεως των έξι ετών, πρέπει να αναφέρει τους γενικούς στόχους, τους τομείς δράσης, τους πόρους και τις ρήτρες αναθεώρησης. Το σχέδιο αυτό θα πρέπει να περιλαμβάνει μηχανισμό περιοδικής εκτίμησης.

5. Το μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα εργασίας καταστρώνεται για τριετή περίοδο και απαριθμεί τις διάφορες δράσεις και τους συγκεκριμένους στόχους τους. Οι δράσεις πρέπει να αξιολογούνται τακτικά ώστε να διαπιστώνεται αν χρειάζονται ενδεχόμενες αναπροσαρμογές. Οι διαθέσιμες πιστώσεις και το αναμενόμενο κόστος πρέπει να εμφαίνονται στο πρόγραμμα εργασίας.

Τομείς δράσης

6. Λόγω της ανάγκης συμβιβασμού των στόχων της κοινοτικής δράσης με τους διαθέσιμους πόρους που απαιτούνται πρός επίτευξή τους, ο καθορισμός προτεραιοτήτων προσλαμβάνει κεφαλαιώδη σημασία κατά την κατάρτιση πλαισίου δράσης στον τομέα της δημόσιας υγείας.

7. Κατά την επιλογή των δράσεων, λαμβάνονται ειδικότερα υπόψη, όπου ενδείκνυται, τα ακόλουθα γενικά κριτήρια:

   — πρόκειται για βασικό πρόβλημα υγείας για το οποίο μπορούν να ληφθούν τα κατάλληλα προληπτικά μέτρα,

   — ο στόχος της δράσης δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από κάθε κράτος μέλος χωριστά και, ως εκ τούτου, μπορεί, λόγω των διαστάσεων ή των επιπτώσεων της δράσης, να επιτευχθεί καλύτερα σε κοινοτικό επίπεδο και, επομένως, να προσδωθεί «κοινοτική προστιθέμενη αξία» σε σύγκριση με την εθνική δράση,

   — η δράση συμπληρώνει ή ευνοεί τις υγειονομικές πλευρές άλλων κοινοτικών πολιτικών, παραδείγματος χάρη ολοκλήρωση και καλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς,

   — η Κοινότητα διασφαλίζει τη συναρμογή μεταξύ των δράσεων αυτών και της δραστηριότητας των διαφόρων διεθνών οργανισμών.

8. Προκειμένου να αποφασισθεί εάν ένα πρόβλημα υγείας μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο κοινοτικής δράσης, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατάλληλοι δείκτες, όπως θνησιμότητα, νοσηρότητα, έτη ζωής κατά τα οποία η υγεία είναι κλονισμένη, διακυμάνσεις ανάλογα με την ηλικία, το χρόνο και το χώρο, και κόστος, συμπεριλαμβανομένου του κοινωνικού.

9. Θα πρέπει να δοθεί συνέχεια στις πρωτοβουλίες που έχουν ήδη αποφασιστεί σε επίπεδο Συμβουλίου στον τομέα της δημόσιας υγείας με την επιφύλαξη της ενδεδειγμένης αξιολόγησης και της ανάγκης να διασφαλισθεί ότι οι πρωτοβουλίες αυτές εγγράφονται στους στόχους και τους τύπους δράσης του σχεδίου και του προγράμματος εργασίας. Ειδικότερα, τα τρέχοντα προγράμματα που αφορούν κάποια ασθένεια θα πρέπει να τύχουν κατάλληλης αξιολόγησης βάσει εκθέσεων της Επιτροπής.

10. Για την κατάρτιση των μελλοντικών προγραμμάτων, απαιτείται βελτίωση της συλλογής, της ανάλυσης και της κυκλοφορίας των σχετικών με την υγεία στοιχείων, καθώς και της ποιότητας και της συγκρισιμότητας των διαθέσιμων στοιχείων.

Μέθοδοι συνεργασίας

11. Προκειμένου να υποστηριχθούν οι προσπάθειες για να εξασφαλισθεί η συνέχεια και συνοχή των κοινοτικών δράσεων, θα πρέπει να καθιερωθούν κατάλληλες μέθοδοι συνεργασίας που θα λαμβάνουν δεόντως υπόψη τη σχετική πείρα των κρατών μελών.

12. Ενόψει των μελλοντικών προγραμμάτων δράσης, την Επιτροπή θα πρέπει να επικουρεί επιτροπή υψηλού επιπέδου αποτελούμενη από αντιπροσώπους των κρατών μελών.

13. Η ανταλλαγή εμπειρίας καλείται να παίξει σημαντικό ρόλο στη μελλοντική συνεργασία. Εδώ θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν ιδίως οι ακόλουθες μέθοδοι:

— σύσταση δικτύων· ο καθορισμός από τα κράτη μέλη κέντρων εξειδικευμένων σε επιλεγμένους τομείς,

— ανταλλαγή προσωπικού μεταξύ αρμόδιων οργανισμών στα κράτη μέλη. Πρέπει να αναζητηθούν όλες οι δυνατότητες προώθησης των εξειδικευμένων ανταλλαγών. Η διαχείριση των μηχανισμών θα πρέπει να γίνεται από την Επιτροπή ώστε τα πρόσωπα και οι οργανισμοί που επιθυμούν να συμμετάσχουν στο σύστημα να έχουν στη διάθεσή τους ένα σταθερό σημείο επαφής.

Προστασία της υγείας στα πλαίσια της κοινοτικής πολιτικής σε άλλους τομείς

14. Μερικά από τα σημαντικότερα προβλήματα που έχουν σχέση με την υγεία μελετώνται σε άλλα Συμβούλια, όπως για παράδειγμα στους τομείς της έρευνας, του περιβάλλοντος, της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων καθώς και της ελεύθερης κυκλοφορίας αγαθών, υπηρεσιών και προσώπων. Είναι επομένως απαραίτητο να εξασφαλισθεί ότι, τόσο στα κράτη μέλη όσο και στην Κοινότητα, τα θέματα υγείας θα συνεκτιμώνται δεόντως κατά τις συζητήσεις και αποφάσεις σε άλλους κοινοτικούς τομείς.

15. Κατά την οργάνωση της μελλοντικής συνεργασίας στην Κοινότητα, απαιτούνται μηχανισμοί χάρις στους οποίους οι υπουργοί Υγείας θα μπορέσουν, εν ευθέτω χρόνω, να στρέψουν την προσοχή τους σε βασικά θέματα Υγείας και να ασκήσουν επιρροή επί του θέματος.

Συνεργασία με τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς

16. Απαιτείται ευρύτερη συνεργασία μεταξύ της Επιτροπής και των διεθνών οργανισμών που αναπτύσσουν δράση στον τομέα της υγείας.

17. Θα πρέπει να ενισχυθεί η συνεργασία μεταξύ της Κοινότητας και του Συμβουλίου της Ευρώπης και της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας ιδιαίτερα όσον αφορά την ευρωπαϊκή διάσταση των δράσεών της. Κατ' αυτή τη συνεργασία θα ληφθούν υπόψη οι γνώσεις και η εμπειρία των προαναφερόμενων διεθνών οργανισμών ώστε να διασφαλισθεί η ορθολογική χρησιμοποίηση των γνώσεων των οργανισμών και να αποφευχθούν οι άσκοπες αλληλεπικαλύψεις.

18. Πρέπει επίσης η Κοινότητα και τα κράτη μέλη να προωθήσουν τη συνεργασία με τρίτες χώρες στον τομέα της δημόσιας υγείας. Τα σχετικά μέτρα μπορούν να λάβουν τη μορφή συγκεκριμένης δράσης σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης ή μιας πιο μακροπρόθεσμης συνεργασίας. Σε πολλές περιπτώσεις, τα μέτρα θα πρέπει να εφαρμόζονται σε συνεργασία με άλλους διεθνείς οργανισμούς όπως π.χ. η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας.